

**Maya Singh and others v. State of Punjab and others
(R. N. Mittal, J.)**

ਸਿਰਫ਼ ਇਸ ਲਈ ਕਿ ਕਿਰਾਏਦਾਰ ਸ਼ੁਰੂ ਤੋਂ ਹੀ ਅਹਾਤੇ ਨੂੰ ਦਫ਼ਤਰ ਵਜੋਂ ਵਰਤ ਰਿਹਾ ਹੈ, ਇਸ ਨਾਲ ਇਹ ਗੈਰ-ਰਿਹਾਇਸ਼ੀ ਇਮਾਰਤ ਨਹੀਂ ਬਣ ਜਾਂਦੀ ਕਿਉਂਕਿ ਇਹ ਨਹੀਂ ਕਿਹਾ ਜਾ ਸਕਦਾ ਕਿ ਇਹ ਜਾਂ ਤਾਂ ਵਪਾਰਕ ਗਤੀਵਿਧੀ ਹੈ ਜਾਂ ਸਿਰਫ਼ ਵਪਾਰ ਜਾਂ ਵਪਾਰ ਲਈ ਵਰਤੀ ਜਾ ਰਹੀ ਹੈ। ਕਾਰੋਬਾਰ ਜਾਂ ਵਪਾਰ ਤੋਂ ਇਲਾਵਾ ਕੋਈ ਵੀ ਗਤੀਵਿਧੀ ਜੋ ਵਪਾਰਕ ਗਤੀਵਿਧੀ ਦੀ ਪ੍ਰਕਿਰਤੀ ਵਿੱਚ ਨਹੀਂ ਹੈ ਜੇਕਰ ਇਮਾਰਤ ਵਿੱਚ ਚਲਾਈ ਜਾਂਦੀ ਹੈ ਤਾਂ ਇਮਾਰਤ ਨੂੰ ਗੈਰ-ਰਿਹਾਇਸ਼ੀ ਵਿੱਚ ਤਬਦੀਲ ਨਹੀਂ ਕੀਤਾ ਜਾਵੇਗਾ। ਐਕਟ ਦੇ ਉਦੇਸ਼ਾਂ ਲਈ, ਇਹ ਇਸ ਵਿੱਚ ਪਰਿਭਾਸ਼ਿਤ ਕੀਤੇ ਅਨੁਸਾਰ 'ਰਿਹਾਇਸ਼ੀ ਇਮਾਰਤ' ਦੀ ਸ਼੍ਰੇਣੀ ਵਿੱਚ ਆਵੇਗੀ।

(9) ਜੇਕਰ ਵਿਵਾਦ ਵਾਲੀ ਥਾਂ ਨੂੰ ਰਿਹਾਇਸ਼ੀ ਮੰਨਿਆ ਜਾਂਦਾ ਹੈ, ਤਾਂ ਇਹ ਵਿਵਾਦ ਨਹੀਂ ਹੈ ਕਿ ਮਕਾਨ ਮਾਲਕ ਨੂੰ ਆਪਣੀ ਵਰਤੋਂ ਅਤੇ ਕਿੱਤੇ ਲਈ, ਅਤੇ ਸੈਕਸ਼ਨ 13(3) (ਏ) (i) ਦੇ ਬਾਕੀ ਸਾਰੇ ਤੱਤਾਂ ਦੀ ਲੋੜ ਹੈ। ਐਕਟ ਨੂੰ ਵੀ ਪੂਰਾ ਕੀਤਾ ਜਾਂਦਾ ਹੈ।

(10) ਉੱਪਰ ਦਰਜ ਕਾਰਨਾਂ ਕਰਕੇ, ਇਹ ਪਟੀਸ਼ਨ ਸਫਲ ਹੋ ਜਾਂਦੀ ਹੈ, ਅਪੀਲੀ ਅਥਾਰਟੀ ਦੇ ਹੁਕਮ ਨੂੰ ਇਕ ਪਾਸੇ ਕਰ ਦਿੱਤਾ ਜਾਂਦਾ ਹੈ ਅਤੇ ਕਿਰਾਏਦਾਰ ਨੂੰ ਬਾਹਰ ਕੱਢਣ ਦਾ ਨਿਰਦੇਸ਼ ਦੇਣ ਵਾਲੇ ਕਿਰਾਇਆ ਕੰਟਰੋਲਰ ਨੂੰ ਲਾਗਤਾਂ ਸਮੇਤ ਬਹਾਲ ਕਰ ਦਿੱਤਾ ਜਾਂਦਾ ਹੈ। ਹਾਲਾਂਕਿ, ਕਿਰਾਏਦਾਰ ਨੂੰ ਅਹਾਤੇ ਨੂੰ ਖਾਲੀ ਕਰਨ ਲਈ ਤਿੰਨ ਮਹੀਨਿਆਂ ਦਾ ਸਮਾਂ ਦਿੱਤਾ ਜਾਂਦਾ ਹੈ ਬਸ਼ਰਤੇ ਬਕਾਏ, ਜੇਕਰ ਏਰੀਏ, ਅਤੇ ਤਿੰਨ ਮਹੀਨਿਆਂ ਲਈ ਪੇਸ਼ਗੀ ਕਿਰਾਇਆ ਅੱਜ ਤੋਂ ਇੱਕ ਮਹੀਨੇ ਦੇ ਅੰਦਰ ਅਦਾ ਕੀਤਾ ਜਾਂ ਜਮ੍ਹਾਂ ਕੀਤਾ ਜਾਵੇ।

ਐਨ.ਕੇ.ਐਸ

ਆਰ ਐਨ ਮਿੱਤਲ ਜੇ.

ਮਾਇਆ ਸਿੰਘ ਅਤੇ ਹੋਰ, - ਪਟੀਸ਼ਨਰ।

ਬਨਾਮ

ਪੰਜਾਬ ਰਾਜ ਅਤੇ ਹੋਰ, - ਉੱਤਰਦਾਤਾ।

ਤੋਂ ਸਿਵਲ ਰਿੱਟ ਨੰਬਰ 3270 .

ਸਤੰਬਰ 30, 1980।

ਪੰਜਾਬ ਟਾਊਨ ਇੰਪਰੂਵਮੈਂਟ ਐਕਟ (1922 ਦਾ IV)— ਅਨੁਸੂਚੀ ਦੀ ਧਾਰਾ 36, 41, 42, 59 ਅਤੇ ਧਾਰਾ (2) — ਐਕਟ ਦੇ ਅਧੀਨ ਬਣਾਈ ਗਈ ਸੁਧਾਰ ਯੋਜਨਾ ਨੂੰ ਧਾਰਾ 36 ਅਧੀਨ ਨੋਟੀਫਿਕੇਸ਼ਨ ਦੀ ਮਿਤੀ ਤੋਂ ਤਿੰਨ ਸਾਲਾਂ ਦੇ ਅੰਦਰ-ਅੰਦਰ ਮਨਜ਼ੂਰੀ ਦੇਣੀ ਜ਼ਰੂਰੀ ਹੈ— ਮਿਆਦ ਤਿੰਨ ਸਾਲਾਂ ਦੀ—ਕੀ ਧਾਰਾ AL ਅਧੀਨ ਸਕੀਮ ਦੀ ਮਨਜ਼ੂਰੀ ਦੀ ਮਿਤੀ ਤੱਕ ਜਾਂ ਧਾਰਾ 42 ਦੇ ਅਧੀਨ ਨੋਟੀਫਿਕੇਸ਼ਨ ਦੇ ਪ੍ਰਕਾਸ਼ਨ ਦੀ ਮਿਤੀ ਤੱਕ ਵਿਚਾਰ ਕੀਤਾ ਜਾਣਾ ਹੈ।

ਨੇ ਕਿਹਾ ਕਿ ਪੰਜਾਬ ਟਾਊਨ ਇੰਪਰੂਵਮੈਂਟ ਐਕਟ, 1922 ਦੀ ਧਾਰਾ 41 ਅਧੀਨ ਮਨਜ਼ੂਰੀ ਦੀ ਮਿਤੀ ਨਾ ਕਿ ਨੋਟੀਫਿਕੇਸ਼ਨ ਦੀ ਮਿਤੀ ਐਕਟ ਦੀ ਧਾਰਾ 36 ਅਧੀਨ ਅਧਿਸੂਚਨਾ ਦੀ ਮਿਤੀ ਤੋਂ ਤਿੰਨ ਸਾਲਾਂ ਦੀ ਮਿਆਦ ਨੂੰ ਨਿਰਧਾਰਿਤ ਕਰਨ ਦੇ ਉਦੇਸ਼ ਲਈ ਧਾਰਾ 42 ਨੂੰ ਧਿਆਨ ਵਿੱਚ ਰੱਖਿਆ ਜਾਣਾ ਹੈ। (ਪਰਾ ੯)।

226 ਦੇ ਅਧੀਨ ਪਟੀਸ਼ਨ ਜਿਸ ਵਿੱਚ ਬੇਨਤੀ ਕੀਤੀ ਗਈ ਹੈ ਕਿ ਹੁਕਮਨਾਮੇ ਦੀ ਪ੍ਰਕਿਰਤੀ ਵਿੱਚ ਇੱਕ ਰਿੱਟ ਜਾਂ ਕੋਈ ਹੋਰ ਰਿੱਟ, ਆਦੇਸ਼ ਜਾਂ ਨਿਰਦੇਸ਼ ਜਵਾਬਦਾਤਾ ਨੂੰ 21 ਮਈ, 1977 ਨੂੰ ਪ੍ਰਕਾਸ਼ਿਤ 9 ਮਈ, 1977 ਦੀ ਨੋਟੀਫਿਕੇਸ਼ਨ ਦੇ ਅਨੁਸਾਰ ਕਾਰਵਾਈ ਕਰਨ ਲਈ ਜਾਰੀ ਕੀਤਾ ਜਾਵੇ। ਜੋ ਕਿ ਗੈਰ-ਕਾਨੂੰਨੀ ਅਤੇ ਕਾਨੂੰਨ ਦੇ ਵਿਰੁੱਧ ਹੈ ਅਤੇ ਇਸ ਸਕੀਮ ਨੂੰ ਟਾਊਨ ਇੰਪਰੂਵਮੈਂਟ ਐਕਟ ਦੀ ਧਾਰਾ 27, ਜਾਂ ਕੋਈ ਹੋਰ ਢੁਕਵੀਂ ਰਿੱਟ, ਆਦੇਸ਼ ਜਾਂ ਦਿਸ਼ਾ-ਨਿਰਦੇਸ਼ ਜਿਸ ਨੂੰ ਇਹ ਮਾਣਯੋਗ ਅਦਾਲਤ ਢੁਕਵਾਂ ਅਤੇ ਉਚਿਤ ਸਮਝੇ, ਦੇ ਵਿਰੁੱਧ ਹੋਣ ਕਰਕੇ ਰੱਦ ਕਰ ਦਿੱਤਾ ਜਾਵੇ ਅਤੇ ਅੱਗੇ ਪ੍ਰਾਰਥਨਾ ਕੀਤੀ ਜਾਵੇ ਕਿ ਲੀਬਿਤ ਪਏ ਸਮੇਂ ਦੌਰਾਨ ਪਟੀਸ਼ਨ, ਅਪ੍ਰੈਸ਼ਨ ਕੀਤੇ ਅਨੁਬੰਧ ਪੀ-1 ਅਤੇ ਪੀ/2 ਦੀ ਕਾਰਵਾਈ ਨੂੰ ਰੋਕਿਆ ਜਾਵੇ।

ਉੱਤਰਦਾਤਾਵਾਂ ਨੂੰ ਮੋਸ਼ਨ ਦੇ ਨੋਟਿਸ ਜਾਰੀ ਕੀਤੇ ਜਾਣ।

ਅਨੁਬੰਧ ਦੀਆਂ ਤਸਦੀਕਸ਼ੁਦਾ ਕਾਪੀਆਂ ਦਾਇਰ ਕਰਨਾ ਵੀ ਜਾਰੀ ਕੀਤਾ ਜਾਣਾ ਚਾਹੀਦਾ ਹੈ।

ਪਟੀਸ਼ਨ ਦੇ ਖਰਚੇ ਵੀ ਦਿੱਤੇ ਜਾਣ।

ਵਾਈ ਪੀ ਗਾਂਧੀ ਦੇ ਨਾਲ ਵਕੀਲ ਕੁਲਦੀਪ ਸਿੰਘ, ਪਟੀਸ਼ਨਕਰਤਾ ਦੇ ਵਕੀਲ ਸਨ।
ਟੀ.ਐੱਸ. ਦੁਆਬੀਆ, ਐਡਵੋਕੇਟ, ਏ.ਜੀ. ਪੰਜਾਬ ਲਈ।

**Maya Singh and others v. State of Punjab and others
(R. N. Mittal, J.)**

ਐਚ.ਐਸ ਮੱਤੋਵਾਲ, ਐਡਵੋਕੇਟ, ਨੰਬਰ 2 ਲਈ।

ਨਿਰਣਾ

ਰਾਜਿੰਦਰ ਨਾਥ ਮਿੱਤਲ, ਜੇ.

(1) ਸੀਖਿਪਤ ਤੌਰ 'ਤੇ ਬਰਪੀਟੀਸ਼ਨਰਾਂ ਦਾ ਇਹ ਕੇਸ ਮੌਜੂਦਾ ਤਰ੍ਹਾਂ ਦਰਦ, ਨਵਾਂ ਖੂਹ ਵਿੱਚ ਜ਼ਮੀਨ ਦਾ ਹੈ। ਸ਼ਹਿਰੀ ਖੇਤਰ, ਅੰਮ੍ਰਿਤਸਰ। ਪਟੀਸ਼ਨਰ ਨੰਬਰ 2, 4, 5 ਅਤੇ 6 ਵੀ ਉਕਤ ਖੇਤਰ ਵਿੱਚ ਰਿਹਾਇਸ਼ੀ ਮਕਾਨਾਂ ਦੇ ਮਾਲਕ ਹਨ। ਅੰਮ੍ਰਿਤਸਰ ਇੰਪਰੂਵਮੈਂਟ ਟਰੱਸਟ, ਅੰਮ੍ਰਿਤਸਰ (ਇਸ ਤੋਂ ਬਾਅਦ ਏ.ਐੱਸ.ਆਈ. 'ਟਰੱਸਟ' ਕਿਹਾ ਜਾਂਦਾ ਹੈ) ਨੇ ਪੰਜਾਬ ਟਾਊਨ ਇੰਪਰੂਵਮੈਂਟ ਐਕਟ, 1922 ਦੀ ਧਾਰਾ 28 ਦੇ ਨਾਲ ਪੜ੍ਹੀ ਗਈ ਧਾਰਾ 24 ਦੇ ਤਹਿਤ ਇੱਕ ਵਿਕਾਸ ਸਕੀਮ ਤਿਆਰ ਕੀਤੀ (ਇਸ ਤੋਂ ਬਾਅਦ ਇਸ ਐਕਟ ਵਜੋਂ ਜਾਣਿਆ ਜਾਂਦਾ ਹੈ) ਟਰੱਕ ਸਟੈਂਡ ਸਕੀਮ ਵਜੋਂ ਜਾਣਿਆ ਜਾਂਦਾ ਹੈ। ਐਕਟ ਦੀ ਧਾਰਾ 36 ਦੇ ਤਹਿਤ 11 ਮਈ 1974 ਨੂੰ ਅਧਿਸੂਚਿਤ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਸੀ (ਨਕਲ ਦੀ ਨਕਲ ਪੀ. 1)। ਪਟੀਸ਼ਨਕਰਤਾਵਾਂ ਨੇ ਸਕੀਮ 'ਤੇ ਇਤਰਾਜ਼ ਦਾਇਰ ਕੀਤੇ ਸਨ। ਇਤਰਾਜ਼ ਸੁਣਨ ਤੋਂ ਬਾਅਦ ਇਸ ਸਕੀਮ ਨੂੰ ਐਕਟ ਦੀ ਧਾਰਾ 40 ਅਧੀਨ ਰਾਜ ਸਰਕਾਰ (ਜਵਾਬ ਨੰਬਰ 1) ਨੂੰ ਭੇਜ ਦਿੱਤਾ ਗਿਆ। ਇਸ ਨੂੰ ਰਾਜ ਸਰਕਾਰ ਦੁਆਰਾ 9 ਮਈ, 1977 ਨੂੰ ਪ੍ਰਵਾਨਗੀ ਦਿੱਤੀ ਗਈ ਸੀ ਅਤੇ 27 ਮਈ, 1977 ਨੂੰ ਪੰਜਾਬ ਸਰਕਾਰ ਦੇ ਗਜ਼ਟ ਵਿੱਚ ਪ੍ਰਕਾਸ਼ਿਤ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਸੀ।

ਸਕੀਮ ਨੂੰ ਹੋਰ ਗੱਲਾਂ ਦੇ ਨਾਲ ਇਸ ਆਧਾਰ 'ਤੇ ਚੁਣੌਤੀ ਦਿੱਤੀ ਗਈ ਹੈ ਕਿ ਇਸ ਨੂੰ ਐਕਟ ਦੀ ਧਾਰਾ 36 ਦੇ ਤਹਿਤ ਨੋਟੀਫਿਕੇਸ਼ਨ ਦੇ ਤਿੰਨ ਸਾਲਾਂ ਤੋਂ ਵੱਧ ਸਮੇਂ ਬਾਅਦ ਮਨਜ਼ੂਰੀ ਦਿੱਤੀ ਗਈ ਸੀ ਅਤੇ ਐਕਟ ਦੀ ਧਾਰਾ 27 ਦੇ ਤਹਿਤ ਪਟੀਸ਼ਨਕਰਤਾਵਾਂ ਨੂੰ ਮੁੜ-ਹਾਊਸਿੰਗ ਲਈ ਕੋਈ ਵਿਵਸਥਾ ਨਹੀਂ ਕੀਤੀ ਗਈ ਹੈ।

(2) ਰਿੱਟ ਪਟੀਸ਼ਨ ਦਾ ਉੱਤਰਦਾਤਾਵਾਂ ਵੱਲੋਂ ਮੁਕਾਬਲਾ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਹੈ। ਉਨ੍ਹਾਂ ਨੇ ਦਲੀਲ ਦਿੱਤੀ ਹੈ ਕਿ ਇਹ ਸਕੀਮ ਨਿਰਧਾਰਤ ਸਮੇਂ ਦੇ ਅੰਦਰ-ਅੰਦਰ ਸਰਕਾਰ ਦੁਆਰਾ ਮਨਜ਼ੂਰ ਕੀਤੀ ਗਈ ਸੀ। ਉਨ੍ਹਾਂ ਨੇ ਅੱਗੇ ਕਿਹਾ ਹੈ ਕਿ ਉਹ ਪਲਾਟਾਂ ਦੀ ਅਲਾਟਮੈਂਟ ਲਈ ਪਟੀਸ਼ਨਰਾਂ ਦੇ ਦਾਅਵੇ 'ਤੇ ਵਿਚਾਰ ਕਰਨਗੇ।

(3) ਨਿਰਧਾਰਿਤ ਕਰਨ ਲਈ ਜੇ ਮੁੱਖ ਸਵਾਲ ਪੈਦਾ ਹੁੰਦਾ ਹੈ, ਉਹ ਇਹ ਹੈ ਕਿ ਕੀ ਇਸ ਸਕੀਮ ਨੂੰ ਐਕਟ ਦੀ ਧਾਰਾ 41 ਅਧੀਨ ਨਿਰਧਾਰਤ ਸਮੇਂ ਦੇ ਅੰਦਰ ਮਨਜ਼ੂਰੀ ਦਿੱਤੀ ਗਈ ਸੀ। ਕੇਸ ਦੇ ਤੱਥ ਵਿਵਾਦਿਤ ਨਹੀਂ ਹਨ। ਐਕਟ ਦੀ ਧਾਰਾ 36 ਅਧੀਨ ਅਧਿਸੂਚਨਾ, ਜੋ ਕਿ ਭੂਮੀ ਗ੍ਰਹਿਣ ਐਕਟ ਦੀ ਧਾਰਾ 4 ਦੇ ਬਰਾਬਰ ਹੈ, 11 ਮਈ, 1974 ਨੂੰ ਪ੍ਰਕਾਸ਼ਿਤ ਕੀਤੀ ਗਈ ਸੀ। ਇਸ ਸਕੀਮ ਨੂੰ, ਜਿਵੇਂ ਕਿ ਪਹਿਲਾਂ ਹੀ ਦੱਸਿਆ ਗਿਆ ਹੈ, ਰਾਜ ਸਰਕਾਰ ਦੁਆਰਾ ਮਈ ਨੂੰ ਐਕਟ ਦੀ ਧਾਰਾ 41 ਅਧੀਨ ਮਨਜ਼ੂਰੀ ਦਿੱਤੀ ਗਈ ਸੀ। 9, 1977, ਪਰ ਇਹ ਐਕਟ ਦੀ ਧਾਰਾ 42 ਦੀ

ਉਪ-ਧਾਰਾ (1) ਅਧੀਨ 27 ਮਈ, 1977 ਨੂੰ ਪ੍ਰਕਾਸ਼ਿਤ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਸੀ। ਇਹ ਵਿਵਾਦ ਨਹੀਂ ਹੈ ਕਿ ਸਕੀਮ ਨੂੰ ਧਾਰਾ ਅਧੀਨ ਨੋਟੀਫਿਕੇਸ਼ਨ ਦੀ ਮਿਤੀ ਤੋਂ ਤਿੰਨ ਸਾਲਾਂ ਦੀ ਮਿਆਦ ਦੇ ਅੰਦਰ ਮਨਜ਼ੂਰੀ ਦਿੱਤੀ ਜਾ ਸਕਦੀ ਹੈ। ਐਕਟ ਦੇ 36. ਜੇਕਰ ਰਾਜ ਸਰਕਾਰ ਦੁਆਰਾ ਸਕੀਮ ਦੀ ਮਨਜ਼ੂਰੀ ਦੀ ਮਿਤੀ ਨੂੰ ਧਿਆਨ ਵਿੱਚ ਰੱਖਿਆ ਜਾਂਦਾ ਹੈ ਤਾਂ ਯੋਜਨਾ ਨੂੰ ਸਮੇਂ ਦੇ ਅੰਦਰ ਮਨਜ਼ੂਰੀ ਦਿੱਤੀ ਗਈ ਮੰਨੀ ਜਾਵੇਗੀ ਪਰ ਜੇਕਰ ਸਰਕਾਰੀ ਗਜ਼ਟ ਵਿੱਚ ਸਕੀਮ ਦੇ ਪ੍ਰਕਾਸ਼ਿਤ ਹੋਣ ਦੀ ਮਿਤੀ ਨੂੰ ਧਿਆਨ ਵਿੱਚ ਰੱਖਿਆ ਜਾਂਦਾ ਹੈ ਤਾਂ ਇਹ ਮਨਜ਼ੂਰੀ ਤੋਂ ਬਾਹਰ ਹੈ। ਸਮਾਂ

(4) ਪਟੀਸ਼ਨਕਰਤਾਵਾਂ ਦੇ ਵਕੀਲ ਨੇ ਜ਼ੋਰਦਾਰ ਦਲੀਲ ਦਿੱਤੀ ਹੈ ਕਿ ਉਪਰੋਕਤ ਉਦੇਸ਼ ਲਈ ਧਿਆਨ ਵਿੱਚ ਰੱਖਣ ਲਈ ਸਬੰਧਤ ਮਿਤੀ 27 ਮਈ, 1977 ਹੈ। ਉਸਨੇ ਇਸ ਅਦਾਲਤ ਦੇ ਫੁਲ ਬੈਚ ਦੇ ਫੈਸਲੇ 'ਤੇ ਭਰੋਸਾ ਕੀਤਾ ਜਿਸ ਦੀ ਰਿਪੋਰਟ *ਹਰਬੰਸ ਕੌਰ ਅਤੇ ਹੋਰ ਬਨਾਮ ਲੁਧਿਆਣਾ ਇੰਪਰੂਵਮੈਂਟ ਟਰੱਸਟ, ਲੁਧਿਆਣਾ ਅਤੇ ਹੋਰ (1)*। ਦੂਜੇ ਪਾਸੇ ਉੱਤਰਦਾਤਾਵਾਂ ਦੇ ਵਕੀਲ ਦੀ ਦਲੀਲ ਇਹ ਹੈ ਕਿ ਸਕੀਮ ਨੂੰ ਮਨਜ਼ੂਰੀ ਦੇਣ ਲਈ ਸਬੰਧਤ ਮਿਤੀ 9 ਮਈ, 1977 ਮੰਨੀ ਜਾਵੇਗੀ ਜਦੋਂ ਇਸ ਨੂੰ ਧਾਰਾ 41 ਅਧੀਨ ਰਾਜ ਸਰਕਾਰ ਦੁਆਰਾ ਮਨਜ਼ੂਰੀ ਦਿੱਤੀ ਗਈ ਸੀ। ਉਨ੍ਹਾਂ ਅਨੁਸਾਰ ਇਹ ਹੈ। ਜਦੋਂ ਇਹ ਸਰਕਾਰੀ ਗਜ਼ਟ ਵਿੱਚ ਨੋਟੀਫਾਈ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਸੀ, ਤਾਂ ਇਹ ਜ਼ਰੂਰੀ ਨਹੀਂ ਹੈ। ਆਪਣੀ ਦਲੀਲ ਦਾ ਸਮਰਥਨ ਕਰਨ ਲਈ ਉਸਨੇ *ਖਾਦਿਮ ਹੁਸੈਨ ਬਨਾਮ ਟੀਜੇਪੀ ਸਟੇਟ* ਦਾ ਹਵਾਲਾ ਦਿੱਤਾ ਹੈ। *ਅਤੇ ਹੋਰ (2)* -

(1) 1973 PLR 511

(2) ਏਆਈਆਰ 1976 ਐਸਸੀ 417.

(5) ਪ੍ਰਸ਼ਨ ਦਾ ਨਿਰਧਾਰਨ ਕਰਨ ਲਈ ਅਨੁਸੂਚੀ ਦੇ ਸੈਕਸ਼ਨ 36, 41, 42 ਅਤੇ 59 ਅਤੇ ਕਲਾਜ਼ 2 ਦਾ ਹਵਾਲਾ ਦੇਣਾ ਜ਼ਰੂਰੀ ਹੋਵੇਗਾ ਜੇ ਹੇਠਾਂ ਦਿੱਤੇ ਅਨੁਸਾਰ ਹਨ: -

"36. (1) ਜਦੋਂ ਇਸ ਐਕਟ ਦੇ ਅਧੀਨ ਕੋਈ ਸਕੀਮ ਬਣਾਈ ਗਈ ਹੈ, ਤਾਂ ਟਰੱਸਟ ਇਹ ਦੱਸਦਿਆਂ ਇੱਕ ਨੋਟਿਸ ਤਿਆਰ ਕਰੇਗਾ-

- (i)
- (ii)
- (iii)

(2) ਟਰੱਸਟ ਕਰੇਗਾ —

- (a) ਧਾਰਾ 78 ਵਿੱਚ ਸ਼ਾਮਲ ਕਿਸੇ ਵੀ ਚੀਜ਼ ਦੇ ਬਾਵਜੂਦ ਉਕਤ ਨੋਟਿਸ ਨੂੰ ਸਰਕਾਰੀ ਗਜ਼ਟ ਵਿੱਚ ਅਤੇ ਕਿਸੇ ਅਖਬਾਰ ਜਾਂ ਅਖਬਾਰਾਂ ਵਿੱਚ ਉਸ ਸਮੇਂ ਦੇ ਖਿਆਨ ਦੇ ਨਾਲ ਜਿਸ ਵਿੱਚ ਇਤਰਾਜ਼ ਪ੍ਰਾਪਤ ਕੀਤੇ ਜਾਣਗੇ, ਲਗਾਤਾਰ ਤਿੰਨ ਹਫ਼ਤਿਆਂ ਲਈ ਹਫ਼ਤਾਵਾਰੀ ਪ੍ਰਕਾਸ਼ਿਤ ਕੀਤਾ ਜਾਵੇਗਾ, ਅਤੇ

**Maya Singh and others v. State of Punjab and others
(R. N. Mittal, J.)**

(b)"

“41. (1) ਰਾਜ ਸਰਕਾਰ ਧਾਰਾ 40 ਦੇ ਅਧੀਨ ਇਸ ਨੂੰ ਪੇਸ਼ ਕੀਤੀ ਗਈ ਕਿਸੇ ਵੀ ਯੋਜਨਾ ਨੂੰ, ਜਾਂ ਤਾਂ ਸੋਧ ਦੇ ਨਾਲ ਜਾਂ ਬਿਨਾਂ, ਮਨਜ਼ੂਰੀ ਦੇ ਸਕਦੀ ਹੈ, ਜਾਂ ਮਨਜ਼ੂਰੀ ਦੇਣ ਤੋਂ ਇਨਕਾਰ ਕਰ ਸਕਦੀ ਹੈ, ਜਾਂ ਮੁੜ ਵਿਚਾਰ ਲਈ ਵਾਪਸ ਜਾ ਸਕਦੀ ਹੈ।

(2)"

(42)(1) ਰਾਜ ਸਰਕਾਰ ਇਸ ਐਕਟ ਦੇ ਅਧੀਨ ਹਰ ਸਕੀਮ ਦੀ ਮਨਜ਼ੂਰੀ ਨੂੰ ਸੂਚਿਤ ਕਰੇਗੀ, ਅਤੇ ਟਰੱਸਟ ਤੁਰੰਤ ਅਜਿਹੀ ਸਕੀਮ ਨੂੰ ਲਾਗੂ ਕਰਨ ਲਈ ਅੱਗੇ ਵਧੇਗਾ, ਬਸ਼ਰਤ ਕਿ ਇਹ ਮੁਲਤਵੀ ਸਟਰੀਟ ਸਕੀਮ, ਵਿਕਾਸ ਸਕੀਮ, ਜਾਂ ਵਿਸਤਾਰ ਸਕੀਮ ਨਾ ਹੋਵੇ ਅਤੇ ਅੱਗੇ ਦਿੱਤੀਆਂ ਗਈਆਂ ਲੋੜਾਂ ਧਾਰਾ 27 ਦੀ ਪੂਰਤੀ ਕੀਤੀ ਗਈ ਹੈ।

(2) ਕਿਸੇ ਵੀ ਸਕੀਮ ਦੇ ਸਬੰਧ ਵਿੱਚ ਉਪ-ਧਾਰਾ (1) ਦੇ ਅਧੀਨ ਇੱਕ ਨੋਟੀਫਿਕੇਸ਼ਨ ਇਸ ਗੱਲ ਦਾ ਨਿਰਣਾਇਕ ਸਬੂਤ ਹੋਵੇਗਾ ਕਿ ਸਕੀਮ ਨੂੰ ਸਹੀ ਢੰਗ ਨਾਲ ਤਿਆਰ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਹੈ ਅਤੇ ਮਨਜ਼ੂਰ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਹੈ।

»

•“59. ਟਰੱਸਟ ਲਈ ਭੂਮੀ ਗ੍ਰਹਿਣ ਐਕਟ, 1894 ਦੇ ਤਹਿਤ ਜ਼ਮੀਨ ਪ੍ਰਾਪਤ ਕਰਨ ਦੇ ਉਦੇਸ਼ ਲਈ -

).....

ਇਸ ਐਕਟ ਦੀ ਅਨੁਸੂਚੀ ਵਿੱਚ ਦਰਸਾਏ ਗਏ ਹੋਰ ਸੋਧਾਂ ਦੇ ਅਧੀਨ ਹੋਵੇਗਾ।"

ਅਨੁਸੂਚੀ ਦੀ ਧਾਰਾ 2

(1) ਇਸ ਐਕਟ ਦੀ ਧਾਰਾ 36 ਅਧੀਨ ਕਿਸੇ ਵੀ ਸੁਧਾਰ ਯੋਜਨਾ ਦੇ ਨੋਟਿਸ ਦਾ ਪਹਿਲਾ ਪ੍ਰਕਾਸ਼ਨ ਸਰਕਾਰੀ ਗਜ਼ਟ ਅਤੇ ਧਾਰਾ 4 ਦੀ ਉਪ-ਧਾਰਾ (1) ਅਧੀਨ ਸੂਚਨਾ ਦੇ ਖੇਤਰ ਵਿੱਚ ਪ੍ਰਕਾਸ਼ਿਤ ਹੋਣ ਦੇ ਰੂਪ ਵਿੱਚ ਬਦਲਿਆ ਜਾਵੇਗਾ ਅਤੇ ਉਸੇ ਤਰ੍ਹਾਂ ਦਾ ਪ੍ਰਭਾਵ ਹੋਵੇਗਾ। ਕਿਹਾ ਐਕਟ, ਸਿਵਾਏ ਜਿੱਥੇ ਉਕਤ ਐਕਟ ਦੀ ਧਾਰਾ 4 ਜਾਂ ਧਾਰਾ 6 ਦੇ ਅਧੀਨ ਘੋਸ਼ਣਾ ਪਹਿਲਾਂ ਕੀਤੀ ਗਈ ਹੈ ਅਤੇ ਅਜੇ ਵੀ ਲਾਗੂ ਹੈ।

(2) ਇਸ ਅਨੁਸੂਚੀ ਦੀ ਧਾਰਾ 10 ਅਤੇ 11 ਦੇ ਉਪਬੰਧਾਂ ਦੇ ਅਧੀਨ, ਧਾਰਾ 32 ਦੀ ਉਪ-ਧਾਰਾ (1) ਅਧੀਨ ਉਸ ਉਪ-ਧਾਰਾ ਅਧੀਨ ਗ੍ਰਹਿਣ ਕੀਤੀ ਜ਼ਮੀਨ ਦੇ ਮਾਮਲੇ ਵਿੱਚ ਨੋਟਿਸ ਜਾਰੀ ਕਰਨਾ, ਅਤੇ ਕਿਸੇ ਹੋਰ ਮਾਮਲੇ ਵਿੱਚ ਇੱਕ ਨੋਟੀਫਿਕੇਸ਼ਨ ਪ੍ਰਕਾਸ਼ਿਤ ਕਰਨਾ। ਧਾਰਾ 42 ਦੇ ਅਧੀਨ ਬਦਲਿਆ ਜਾਵੇਗਾ ਅਤੇ ਇਹ ਉਕਤ ਐਕਟ ਦੀ ਧਾਰਾ 6 ਅਧੀਨ ਰਾਜ ਸਰਕਾਰ ਦੁਆਰਾ ਘੋਸ਼ਣਾ ਦੇ ਸਮਾਨ ਪ੍ਰਭਾਵੀ ਹੋਵੇਗਾ, ਜਦੋਂ ਤੱਕ ਪਿਛਲੀ ਜ਼ਿਕਰ ਕੀਤੀ ਧਾਰਾ ਅਧੀਨ ਕੋਈ ਘੋਸ਼ਣਾ ਪਹਿਲਾਂ ਨਹੀਂ ਕੀਤੀ ਗਈ ਹੈ ਅਤੇ ਅਜੇ ਵੀ ਲਾਗੂ ਹੈ।"

(6) ਧਾਰਾ 59 ਦੇ ਆਧਾਰ 'ਤੇ ਭੂਮੀ ਗ੍ਰਹਿਣ ਐਕਟ, 1894 ਨੂੰ ਧਾਰਾ 2 ਅਤੇ ਅਨੁਸੂਚੀ ਦੀਆਂ ਹੋਰ ਧਾਰਾਵਾਂ ਵਿੱਚ ਦਰਸਾਏ ਅਨੁਸਾਰ ਸੋਧਿਆ ਹੋਇਆ ਮੰਨਿਆ ਜਾਵੇਗਾ। ਅਨੁਸੂਚੀ ਦੇ ਕਲਾਜ਼ 2 ਦੀ ਉਪ-ਧਾਰਾ (1) ਇਹ ਪ੍ਰਦਾਨ ਕਰਦੀ ਹੈ ਕਿ ਧਾਰਾ 36 ਦੇ ਅਧੀਨ ਕਿਸੇ ਵੀ ਸੁਧਾਰ ਯੋਜਨਾ ਦੇ ਨੋਟਿਸ ਦੇ ਪਹਿਲੇ ਪ੍ਰਕਾਸ਼ਨ ਨੂੰ ਸਰਕਾਰੀ ਗਜ਼ਟ ਅਤੇ ਇਲਾਕੇ ਵਿੱਚ ਇੱਕ ਪ੍ਰਕਾਸ਼ਨ ਮੰਨਿਆ ਜਾਵੇਗਾ, ਜਿਵੇਂ ਕਿ ਉਪ-ਧਾਰਾ ਦੇ ਅਧੀਨ ਲੋੜੀਂਦਾ ਹੈ (ਧਾਰਾ 4 ਦੀ 1) ਉਪ-ਧਾਰਾ (2) ਹੋਰ ਗੱਲਾਂ ਦੇ ਨਾਲ ਕਹਿੰਦੀ ਹੈ ਕਿ ਧਾਰਾ 42 ਦੇ ਅਧੀਨ ਇੱਕ ਨੋਟੀਫਿਕੇਸ਼ਨ ਦੇ ਪ੍ਰਕਾਸ਼ਨ ਨੂੰ ਬਦਲਿਆ ਜਾਵੇਗਾ ਅਤੇ ਭੂਮੀ ਗ੍ਰਹਿਣ ਐਕਟ ਦੀ ਧਾਰਾ 6 ਦੇ ਤਹਿਤ ਰਾਜ ਸਰਕਾਰ ਦੁਆਰਾ ਘੋਸ਼ਣਾ ਦੇ ਸਮਾਨ ਪ੍ਰਭਾਵ ਹੋਵੇਗਾ। ਸੈਕਸ਼ਨ 41 ਰਾਜ ਸਰਕਾਰ ਦੁਆਰਾ ਸਕੀਮ ਨੂੰ ਮਨਜ਼ੂਰੀ ਦੇਣ ਦੀ ਵਿਵਸਥਾ ਕਰਦਾ ਹੈ ਅਤੇ ਸੈਕਸ਼ਨ 42 ਸਰਕਾਰੀ ਗਜ਼ਟ ਵਿੱਚ ਨੋਟੀਫਿਕੇਸ਼ਨ ਪ੍ਰਕਾਸ਼ਿਤ ਕਰਨ ਦੀ ਵਿਵਸਥਾ ਕਰਦਾ ਹੈ। ਸ੍ਰੀ ਕੁਲਦੀਪ ਸਿੰਘ ਦੀ ਦਲੀਲ ਇਹ ਹੈ ਕਿ ਧਾਰਾ 2 ਦੀ ਉਪ ਧਾਰਾ (2) ਇਹ ਦਰਸਾਉਂਦੀ ਹੈ ਕਿ ਧਾਰਾ 42 ਅਧੀਨ ਨੋਟੀਫਿਕੇਸ਼ਨ ਰਾਜ ਸਰਕਾਰ ਦੁਆਰਾ ਘੋਸ਼ਣਾ ਦੇ ਬਰਾਬਰ ਹੋਵੇਗਾ। ਉਸਦੇ ਅਨੁਸਾਰ, ਧਾਰਾ 42 ਅਧੀਨ ਸਕੀਮ ਦੀ ਮਨਜ਼ੂਰੀ ਦੇ ਗਜ਼ਟ ਵਿੱਚ ਪ੍ਰਕਾਸ਼ਿਤ ਹੋਣ ਦੀ ਮਿਤੀ ਨੂੰ ਸਕੀਮ ਦੀ ਪ੍ਰਵਾਨਗੀ ਦੀ ਮਿਤੀ ਮੰਨਿਆ ਜਾਵੇਗਾ। :

(7) ਸ੍ਰੀ ਕੁਲਦੀਪ ਸਿੰਘ ਦੀ ਦਲੀਲ ਪਹਿਲੀ ਨਜ਼ਰੇ ਬਹੁਤ ਆਕਰਸ਼ਕ ਪ੍ਰਤੀਤ ਹੁੰਦੀ ਹੈ। ਇਹ ਹੈ, ਪਰ, ਯੋਗਤਾ ਬਿਨਾਂ ਪਾਇਆ ਜਦ

**Maya Singh and others v. State of Punjab and others
(R. N. Mittal, J.)**

ਖਾਇਮ ਹੁਸੈਨ ਦੇ ਕੇਸ (ਸੁਪਰਾ) ਵਿੱਚ ਸੁਪਰੀਮ ਕੋਰਟ ਦੇ ਨਿਰੀਖਣਾਂ ਦੇ ਮੱਦੇਨਜ਼ਰ ਜਾਂਚ ਕੀਤੀ , ਜਿਸ ਵਿੱਚ ਅਦਾਲਤ ਦੇ ਸਾਹਮਣੇ ਫੈਸਲੇ ਲਈ ਅਜਿਹਾ ਹੀ ਸਵਾਲ ਆਇਆ ਸੀ। ਉਸ ਕੇਸ ਵਿੱਚ ਅਪੀਲਕਰਤਾ ਨੇ ਯੂਪੀ ਟਾਊਨ ਇੰਪਰੂਵਮੈਂਟ ਐਕਟ, 1919 (ਇਸ ਤੋਂ ਬਾਅਦ '1919 ਐਕਟ' ਵਜੋਂ ਜਾਣਿਆ ਜਾਂਦਾ ਹੈ) ਦੇ ਤਹਿਤ ਬਣਾਈ ਗਈ ਸਕੀਮ ਦੀ ਪਾਲਣਾ ਵਿੱਚ ਆਪਣੀ ਜ਼ਮੀਨ ਦੇ ਐਕਵਾਇਰ ਨੂੰ ਚੁਣੌਤੀ ਦਿੱਤੀ ਸੀ ਪਰ ਯੂਪੀ ਅਵਾਸ ਇਵਮ ਵਿਕਾਸ ਦੇ ਤਹਿਤ ਅੰਤਿਮ ਰੂਪ ਦਿੱਤਾ ਗਿਆ ਅਤੇ ਮਨਜ਼ੂਰ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਸੀ। ਪਰਿਸ਼ਦ ਅਧਿਨਿਯਮ (ਇਸ ਤੋਂ ਬਾਅਦ '1965 ਐਕਟ' ਵਜੋਂ ਜਾਣਿਆ ਜਾਂਦਾ ਹੈ)। 1965 ਵਿੱਚ ਗੋਰਖਪੁਰ ਇੰਪਰੂਵਮੈਂਟ ਟਰੱਸਟ ਨੇ ਇੱਕ ਹਾਊਸਿੰਗ ਰਿਹਾਇਸ਼ ਯੋਜਨਾ ਬਣਾਈ ਸੀ। 1919 ਐਕਟ ਦੀ ਧਾਰਾ 36 ਅਧੀਨ ਨੋਟੀਫਿਕੇਸ਼ਨ (ਐਕਟ ਦੀ ਧਾਰਾ 36 ਦੇ ਬਰਾਬਰ) 13 ਮਾਰਚ 1965 ਨੂੰ ਪ੍ਰਕਾਸ਼ਿਤ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਸੀ। ਅਪੀਲਕਰਤਾ ਨੇ ਇਤਰਾਜ਼ ਦਾਇਰ ਕੀਤਾ ਸੀ। ਇਤਰਾਜ਼ਾਂ ਦੇ ਨਿਪਟਾਰੇ ਤੋਂ ਪਹਿਲਾਂ, 1965 ਦਾ ਐਕਟ 16 ਫਰਵਰੀ, 1966 ਤੋਂ ਲਾਗੂ ਹੋ ਗਿਆ ਸੀ। ਇਸ ਵਿੱਚ ਹਾਊਸਿੰਗ ਡਿਵੈਲਪਮੈਂਟ ਬੋਰਡ ਦੀ ਸਥਾਪਨਾ, ਸਥਾਪਨਾ ਅਤੇ ਕੰਮਕਾਜ ਦੀ ਵਿਵਸਥਾ ਕੀਤੀ ਗਈ ਸੀ। 1965 ਐਕਟ ਦੇ ਸੈਕਸ਼ਨ 97 ਦੀ ਉਪ ਧਾਰਾ (1) ਦੇ ਆਧਾਰ 'ਤੇ , ਗੋਰਖਪੁਰ ਇੰਪਰੂਵਮੈਂਟ ਟਰੱਸਟ ਨੂੰ ਭੰਗ ਕਰ ਦਿੱਤਾ ਗਿਆ ਅਤੇ ਉਸ ਧਾਰਾ ਦੀ ਉਪ-ਧਾਰਾ (3) ਦੇ ਆਧਾਰ 'ਤੇ ਗੋਰਖਪੁਰ ਇੰਪਰੂਵਮੈਂਟ ਟਰੱਸਟ ਦੁਆਰਾ ਬਣਾਈ ਗਈ ਸਕੀਮ ਨੂੰ ਬੋਰਡ ਨੂੰ ਟ੍ਰਾਂਸਫਰ ਕਰ ਦਿੱਤਾ ਗਿਆ। 1965 ਐਕਟ ਦੇ ਉਪਬੰਧਾਂ ਦੇ ਅਨੁਸਾਰ ਸਕੀਮ ਨਾਲ ਅੱਗੇ ਵਧੇ। ਇਸ ਤੋਂ ਬਾਅਦ 17 ਜੂਨ, 1968 ਨੂੰ ਬੋਰਡ ਨੇ ਇਸ ਸਕੀਮ ਨੂੰ ਮਨਜ਼ੂਰੀ ਦੇ ਦਿੱਤੀ। ਇਹ ਰਾਜ ਸਰਕਾਰ ਦੁਆਰਾ ਮਨਜ਼ੂਰੀ ਦਿੱਤੀ ਗਈ ਸੀ ਅਤੇ 3 ਮਈ, 1969 ਦੇ ਸਰਕਾਰੀ ਗਜ਼ਟ ਵਿੱਚ 1965 ਐਕਟ ਦੀ ਧਾਰਾ 32 (1) ਦੇ ਤਹਿਤ ਪ੍ਰਕਾਸ਼ਿਤ ਕੀਤੀ ਗਈ ਸੀ। 1965 ਐਕਟ ਦੀ ਧਾਰਾ 55 (1) ਇਹ ਪ੍ਰਦਾਨ ਕਰਦੀ ਹੈ ਕਿ ਬੋਰਡ ਦੁਆਰਾ ਲੋੜੀਂਦੀ ਕੋਈ ਜ਼ਮੀਨ ਕਾਨੂੰਨ ਦੇ ਕਿਸੇ ਵੀ ਉਦੇਸ਼ ਨੂੰ ਭੂਮੀ ਗ੍ਰਹਿਣ ਐਕਟ ਦੇ ਉਪਬੰਧਾਂ ਦੇ ਤਹਿਤ ਪ੍ਰਾਪਤ ਕੀਤਾ ਜਾ ਸਕਦਾ ਹੈ ਜਿਵੇਂ ਕਿ ਯੂਪੀ ਨੂੰ ਇਸਦੀ ਅਰਜ਼ੀ ਵਿੱਚ ਸੋਧ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਹੈ ਅਤੇ ਉਸ ਐਕਟ ਦੀ ਅਨੁਸੂਚੀ ਵਿੱਚ ਦਰਸਾਏ ਅਨੁਸਾਰ ਹੋਰ ਸੋਧਿਆ ਜਾ ਸਕਦਾ ਹੈ। (ਤੱਥਾਂ ਲਈ ਖਾਇਮ ਹੁਸੈਨ ਬਨਾਮ ਯੂਪੀ ਸਟੇਟ ਅਤੇ ਹੋਰ (3) ਵੀ ਦੇਖੋ।

(8) ਇਹ ਦੱਸਣਾ ਵੀ ਢੁਕਵਾਂ ਹੋਵੇਗਾ ਕਿ ਧਾਰਾ 36 ਅਧੀਨ ਨੋਟੀਫਿਕੇਸ਼ਨ ਗਜ਼ਟ ਕੀਤੇ ਜਾਣ ਤੋਂ ਬਾਅਦ ਭੂਮੀ ਗ੍ਰਹਿਣ (ਸੋਧ ਅਤੇ ਪ੍ਰਮਾਣਿਕਤਾ) ਆਰਡੀਨੈਂਸ, 1967 ਦੁਆਰਾ ਭੂਮੀ ਗ੍ਰਹਿਣ ਐਕਟ ਵਿੱਚ ਸੋਧ ਕੀਤੀ ਗਈ ਸੀ। ਆਰਡੀਨੈਂਸ ਨੂੰ ਭੂਮੀ ਗ੍ਰਹਿਣ (ਸੋਧ ਅਤੇ ਪ੍ਰਮਾਣਿਕਤਾ) ਐਕਟ ਦੁਆਰਾ ਬਦਲ ਦਿੱਤਾ ਗਿਆ ਸੀ। , 1967. ਸੋਧ ਐਕਟ ਦੇ ਸੈਕਸ਼ਨ 4 (2) ਨੇ ਪ੍ਰਦਾਨ ਕੀਤਾ ਹੈ ਕਿ CI ਵਿੱਚ ਸ਼ਾਮਲ ਕਿਸੇ ਵੀ ਚੀਜ਼ ਦੇ ਬਾਵਜੂਦ. (ਬੀ) ਉਪ-ਧਾਰਾ (1), ਕਿਸੇ ਵੀ ਜ਼ਮੀਨ ਦੇ ਸਬੰਧ ਵਿੱਚ ਪ੍ਰਿੰਸੀਪਲ ਐਕਟ ਦੀ ਧਾਰਾ 6 ਅਧੀਨ ਕੋਈ ਘੋਸ਼ਣਾ ਨਹੀਂ ਜਿਸ ਨੂੰ ਭੂਮੀ ਗ੍ਰਹਿਣ (ਸੋਧ ਅਤੇ ਪ੍ਰਮਾਣਿਕਤਾ) ਆਰਡੀਨੈਂਸ, 1967 ਦੇ ਸ਼ੁਰੂ ਹੋਣ ਤੋਂ ਪਹਿਲਾਂ ਸੂਚਿਤ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਹੈ, ਉਪ-ਧਾਰਾ (1)

I.L.R. Punjab and Haryana

(3) ਏਆਈਆਰ 1973 ਇਲਾਹਾਬਾਦ 132.

Maya Singh and others v. State of Punjab and others
(R. N. Mittal, J.)

ਪ੍ਰਿੰਸੀਪਲ ਐਕਟ ਦੀ ਧਾਰਾ 4, ਉਕਤ ਆਰਡੀਨੈਂਸ ਦੇ ਸ਼ੁਰੂ ਹੋਣ ਤੋਂ ਦੋ ਸਾਲਾਂ ਦੀ ਮਿਆਦ ਪੁੱਗਣ ਤੋਂ ਬਾਅਦ ਕੀਤੀ ਜਾਵੇਗੀ। ਆਰਡੀਨੈਂਸ 20 ਜਨਵਰੀ, 1967 ਨੂੰ ਲਾਗੂ ਹੋਇਆ ਸੀ। ਇਸ ਤਰ੍ਹਾਂ ਉਪਰੋਕਤ ਜ਼ਮੀਨ ਦੇ ਸਬੰਧ ਵਿੱਚ ਐਕਟ ਦੀ ਧਾਰਾ 6 ਅਧੀਨ 19 ਜਨਵਰੀ, 1969 ਤੱਕ ਘੋਸ਼ਣਾ ਕੀਤੀ ਜਾ ਸਕਦੀ ਹੈ। ਇਹ ਦੱਸਣਾ ਵੀ ਪ੍ਰਸੰਗਿਕ ਹੋਵੇਗਾ ਕਿ ਹੁਣ ਘੋਸ਼ਣਾ ਦੀ ਮਿਆਦ ਪੂਰੀ ਹੋ ਗਈ ਹੈ। ਅਗਲੀ ਸੋਧ ਦੁਆਰਾ ਦੋ ਸਾਲ ਤੋਂ ਵਧਾ ਕੇ ਤਿੰਨ ਸਾਲ ਕਰ ਦਿੱਤਾ ਗਿਆ ਹੈ।

(9) ਸੈਕਸ਼ਨ 5 ਦੀ ਧਾਰਾ 41 ਅਤੇ 42 ਐਕਟ 1965 ਐਕਟ ਦੀ ਧਾਰਾ 31 32 ਦੇ ਸਮਾਨ ਹਨ ਅਤੇ ਐਕਟ ਦੀ ਅਨੁਸੂਚੀ ਦੀ ਧਾਰਾ 2 1965 ਐਕਟ ਦੀ ਧਾਰਾ 2 ਦੇ ਸਮਾਨ ਹੈ। ਇਹ ਦੱਸਣਾ ਵੀ ਲਾਭਦਾਇਕ ਹੋ ਸਕਦਾ ਹੈ ਕਿ ਐਕਟ ਦੇ ਸੈਕਸ਼ਨ 41 ਅਤੇ 42 ਕ੍ਰਮਵਾਰ ਭੂਮੀ ਗ੍ਰਹਿਣ ਐਕਟ ਦੀ ਧਾਰਾ 6 ਦੀਆਂ ਉਪ-ਧਾਰਾਵਾਂ (1) ਅਤੇ (2) ਦੇ ਸਮਾਨ ਹਨ। 1965 ਐਕਟ ਦੀ ਅਨੁਸੂਚੀ ਦੀ ਧਾਰਾ 2 ਦੀ ਉਪ ਧਾਰਾ (2) ਨੂੰ ਸੁਪਰੀਮ ਕੋਰਟ ਦੇ ਨਿਰੀਖਣਾਂ ਦੀ ਕਦਰ ਕਰਨ ਲਈ ਇੱਥੇ ਦੁਬਾਰਾ ਪੇਸ਼ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਹੈ: -

“ (2) ਇਸ ਐਕਟ ਦੀ ਧਾਰਾ 23 ਦੀ ਉਪ-ਧਾਰਾ (3) ਦੀ ਧਾਰਾ (ਸੀ) ਅਧੀਨ ਇੱਕ ਭਵੀ ਸੜਕ ਯੋਜਨਾ ਅਧੀਨ ਗ੍ਰਹਿਣ ਕੀਤੀ ਜ਼ਮੀਨ ਦੇ ਮਾਮਲੇ ਵਿੱਚ ਨੋਟਿਸ ਜਾਰੀ ਕਰਨਾ ਅਤੇ ਉਪ-ਧਾਰਾ (1) ਅਧੀਨ ਇੱਕ ਅਧਿਸੂਚਨਾ ਦਾ ਪ੍ਰਕਾਸ਼ਨ।) ਜਾਂ, ਜਿਵੇਂ ਕਿ ਕੇਸ ਹੋ ਸਕਦਾ ਹੈ, ਇਸ ਐਕਟ ਦੇ ਸੈਕਸ਼ਨ 32 ਦੀ ਉਪ ਧਾਰਾ (4) ਦੇ ਅਧੀਨ , ਐਕਵਾਇਰ ਕੀਤੀ ਜ਼ਮੀਨ ਦੇ ਮਾਮਲੇ ਵਿੱਚ, ਇਸ ਐਕਟ ਦੇ ਅਧੀਨ ਕਿਸੇ ਹੋਰ ਰਿਹਾਇਸ਼ ਜਾਂ ਸੁਧਾਰ ਯੋਜਨਾ ਦੇ ਤਹਿਤ ਬਦਲਿਆ ਜਾਵੇਗਾ ਅਤੇ ਘੋਸ਼ਣਾ ਦੇ ਸਮਾਨ ਪ੍ਰਭਾਵ ਹੋਵੇਗਾ। ਰਾਜ ਸਰਕਾਰ ਦੁਆਰਾ ਉਕਤ ਐਕਟ ਦੀ ਧਾਰਾ 6 ਦੇ ਅਧੀਨ , ਜਦੋਂ ਤੱਕ ਕਿ ਆਖਰੀ ਜ਼ਿਕਰ ਕੀਤੀ ਧਾਰਾ ਦੇ ਅਧੀਨ ਕੋਈ ਘੋਸ਼ਣਾ ਪਹਿਲਾਂ ਨਹੀਂ ਕੀਤੀ ਗਈ ਹੈ ਅਤੇ ਅਜੇ ਵੀ ਲਾਗੂ ਹੈ।” (ਜ਼ੋਰ ਦਿੱਤਾ ਗਿਆ ਹੈ)।

ਉਪਰੋਕਤ ਵਿਵਸਥਾਵਾਂ ਨੂੰ ਧਿਆਨ ਵਿਚ ਰੱਖਦੇ ਹੋਏ, ਬੇਗ. ਜੇ. (ਜਿਵੇਂ ਕਿ ਉਹ ਸੀ), ਬੈਚ ਲਈ ਬੋਲਦੇ ਹੋਏ, ਨੇ ਦੇਖਿਆ ਕਿ ਇਹ ਇੱਕ ਘੋਸ਼ਣਾ ਹੈ ਜੋ 20 ਜਨਵਰੀ, 1967 ਨੂੰ ਲਾਗੂ ਹੋਏ ਆਰਡੀਨੈਂਸ ਦੇ ਸ਼ੁਰੂ ਹੋਣ ਦੀ ਮਿਆਦ ਖਤਮ ਹੋਣ ਦੇ ਦੋ ਸਾਲਾਂ ਦੇ ਅੰਦਰ ਹੋਣੀ ਚਾਹੀਦੀ ਹੈ। ਵਿਦਵਾਨ ਜੱਜ ਅੱਗੇ ਦੇਖਿਆ ਗਿਆ ਕਿ ਸੋਧ ਐਕਟ 1967 ਦੀ ਧਾਰਾ 4(2) ਆਪਣੇ ਆਪ ਵਿੱਚ ਧਾਰਾ 6 ਦੇ ਅਧੀਨ ਇੱਕ ਘੋਸ਼ਣਾ ਅਤੇ ਪ੍ਰਿੰਸੀਪਲ ਐਕਟ ਦੀ ਧਾਰਾ 4 ਦੇ ਅਧੀਨ ਇੱਕ ਨੋਟੀਫਿਕੇਸ਼ਨ ਵਿੱਚ ਅੰਤਰ ਕਰਦੀ ਹੈ, ਸੰਬੰਧਿਤ ਨਿਰੀਖਣ ਹੇਠ ਲਿਖੇ ਅਨੁਸਾਰ ਹਨ: -

“ ਨੋਟੀਫਿਕੇਸ਼ਨ ਜੋ ਸੈਕਸ਼ਨ 6 (2) ਦੇ ਅਧੀਨ ਹੁੰਦਾ ਹੈ, ਉੱਪਰ ਨਿਰਧਾਰਤ, ਘੋਸ਼ਣਾ ਦੇ ਸਬੂਤ ਵਜੋਂ ਪਾਲਣਾ ਕਰਦਾ ਹੈ ਅਤੇ ਕੰਮ ਕਰਦਾ ਹੈ। ਇਹ ਦਰਸਾਇਆ ਗਿਆ ਹੈ ਕਿ ਸੈਕਸ਼ਨ 6(1) ਵਿੱਚ ਜ਼ਿਕਰ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਘੋਸ਼ਣਾ, ਉੱਪਰ ਦਿੱਤੀ ਗਈ,

Maya Singh and others v. State of Punjab and others
(R. N. Mittal, J.)

ਇਸਦੀ ਸੂਚਨਾ ਤੋਂ ਵੱਖਰੀ ਹੈ ਇਸ ਤੱਥ ਦੁਆਰਾ ਕਿ ਇਸ 'ਤੇ ਇੱਕ ਸਕੱਤਰ ਜਾਂ ਅਧਿਕਾਰਤ ਤੌਰ 'ਤੇ ਅਧਿਕਾਰਤ ਹੋਰ ਅਧਿਕਾਰੀ ਦੁਆਰਾ ਦਸਤਖਤ ਕੀਤੇ ਜਾਣੇ ਚਾਹੀਦੇ ਹਨ। ਘੋਸ਼ਣਾ ਇੱਕ ਆਦੇਸ਼ ਦੇ ਰੂਪ ਵਿੱਚ ਹੈ। ਨੋਟੀਫਿਕੇਸ਼ਨ ਇਸਦਾ ਪ੍ਰਕਾਸ਼ਨ ਅਤੇ ਇਸਦੀ ਹੋਂਦ ਦਾ ਸਬੂਤ ਹੈ। ਸਾਡੇ ਸਾਹਮਣੇ ਕੇਸ ਵਿੱਚ ਇਹ ਦਰਸਾਇਆ ਗਿਆ ਹੈ ਕਿ ਧਾਰਾ 6 ਅਧੀਨ ਡੀਮਡ ਨੋਟੀਫਿਕੇਸ਼ਨ 1967 ਦੇ ਆਰਡੀਨੈਂਸ ਦੇ ਸ਼ੁਰੂ ਹੋਣ ਤੋਂ ਦੋ ਸਾਲ ਦੀ ਮਿਆਦ ਖਤਮ ਹੋਣ ਤੋਂ ਲਗਭਗ ਸਾਢੇ ਤਿੰਨ ਮਹੀਨੇ ਬਾਅਦ ਹੋਇਆ ਸੀ। ਪਰ ਇਸ ਦੀ ਤਰਫੋਂ ਦਲੀਲ ਨਹੀਂ ਦਿੱਤੀ ਗਈ ਅਪੀਲਕਰਤਾ ਕਿ ਧਾਰਾ 6 ਅਧੀਨ ਘੋਸ਼ਣਾ ਵਿੱਚ ਵੀ ਇਸੇ ਤਰ੍ਹਾਂ ਦੇਰੀ ਹੋਈ ਸੀ। ਸੰਭਵ ਤੌਰ 'ਤੇ, ਇਹ ਸਮੇਂ ਦੇ ਅੰਦਰ ਸੀ।

ਆਰਡੀਨੈਂਸ ਦੇ ਸ਼ੁਰੂ ਹੋਣ ਦੀ ਮਿਆਦ ਖਤਮ ਹੋਣ ਦੇ ਦੋ ਸਾਲਾਂ ਦੇ ਅੰਦਰ ਹੋਣੀ ਚਾਹੀਦੀ ਹੈ। 20 ਜਨਵਰੀ, 1967 ਨੂੰ ਲਾਗੂ ਹੋਇਆ। ਅਸਲ ਵਿੱਚ, 1967 ਦੇ ਸੋਧ ਐਕਟ ਦੀ ਧਾਰਾ 4(2), ਉੱਪਰ ਨਿਰਧਾਰਤ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਹੈ, ਆਪਣੇ ਆਪ ਵਿੱਚ ਧਾਰਾ 6 ਦੇ ਅਧੀਨ ਇੱਕ "ਘੋਸ਼ਣਾ" ਅਤੇ ਧਾਰਾ 4 ਦੇ ਅਧੀਨ ਇਸਦੇ "ਸੂਚਨਾ" ਵਿੱਚ ਅੰਤਰ ਕਰਦਾ ਹੈ। ਪ੍ਰਿੰਸੀਪਲ ਐਕਟ। ਇਸ ਵਿੱਚ ਇਹ ਨਹੀਂ ਕਿਹਾ ਗਿਆ ਹੈ ਕਿ ਪ੍ਰਿੰਸੀਪਲ ਐਕਟ ਦੀ ਧਾਰਾ 6 ਅਧੀਨ ਕੋਈ ਵੀ ਨੋਟੀਫਿਕੇਸ਼ਨ ਨਿਰਧਾਰਤ ਸਮੇਂ ਤੋਂ ਵੱਧ ਨਹੀਂ ਹੋ ਸਕਦਾ। ਮਨਾਹੀ ਨਿਸ਼ਚਤ ਮਿਆਦ ਤੋਂ ਬਾਅਦ ਕੀਤੇ ਗਏ ਘੋਸ਼ਣਾਵਾਂ ਤੱਕ ਸੀਮਤ ਹੈ। ਜੇਕਰ ਅਪੀਲਕਰਤਾ ਦਾ ਕੇਸ ਇਹ ਹੋ ਸਕਦਾ ਹੈ ਕਿ ਨਿਰਧਾਰਤ ਸਮੇਂ ਦੇ ਅੰਦਰ ਕੋਈ ਘੋਸ਼ਣਾ ਨਹੀਂ ਕੀਤੀ ਗਈ ਸੀ, ਤਾਂ ਇਹ ਸਾਬਤ ਕਰਨਾ ਉਸਦਾ ਫਰਜ਼ ਸੀ। ਉਸ ਨੇ ਇਹ ਜ਼ਿੰਮੇਵਾਰੀ ਨਹੀਂ ਛੱਡੀ।

ਜਿਵੇਂ ਕਿ ਇਲਾਹਾਬਾਦ ਹਾਈ ਕੋਰਟ ਦੇ ਡਿਵੀਜ਼ਨ ਬੈਂਚ ਦੁਆਰਾ ਸੰਕੇਤ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਹੈ, 1967 ਦੀ ਸੋਧ, ਉਹ ਮੱਧ ਪ੍ਰਦੇਸ਼ ਰਾਜ ਬਨਾਮ ਵਿਸ਼ਨੂੰ ਪ੍ਰਸਾਦ ਸ਼ਰਮਾ (4) ਦੀ ਧਾਰਾ 6 ਦੇ ਅਧੀਨ, ਲਗਾਤਾਰ ਨੋਟੀਫਿਕੇਸ਼ਨ ਰੱਖਣ ਵਾਲੇ ਇਸ ਅਦਾਲਤ ਦੇ ਫੈਸਲੇ ਦਾ ਨਤੀਜਾ ਸੀ, ਸੈਕਸ਼ਨ 4(2) ਦੇ ਅਧੀਨ ਨੋਟੀਫਿਕੇਸ਼ਨ ਅਤੇ ਸੈਕਸ਼ਨ 6 ਦੇ ਤਹਿਤ ਘੋਸ਼ਣਾ ਦੇ ਵਿਚਕਾਰ ਬਹੁਤ ਜ਼ਿਆਦਾ ਦਖਲਅੰਦਾਜ਼ੀ ਦੇਰੀ ਨਾਲ, ਮਾਲਕ ਜਾਂ ਹੋਰ ਵਿਅਕਤੀ ਨੂੰ ਹਰ ਸਮੇਂ ਮੁਆਵਜ਼ੇ ਦੇ ਹੱਕਦਾਰ ਨੂੰ ਗੈਰ-ਕਾਨੂੰਨੀ ਹੋਣ ਲਈ, ਸਸਪੈਂਸ ਵਿੱਚ ਰੱਖਣਾ। ਇਹ ਹੋ ਸਕਦਾ ਹੈ ਕਿ, ਜੇਕਰ ਘੋਸ਼ਣਾ ਅਤੇ ਇਸਦੀ ਸੂਚਨਾ ਦੇ ਵਿਚਕਾਰ ਇੱਕ ਗੈਰ-ਵਾਜ਼ਬ ਦੇਰੀ ਨੂੰ ਮੌਜੂਦ ਦਿਖਾਇਆ ਗਿਆ ਹੈ, ਤਾਂ ਇਹ ਇਸ ਦੀ ਹੋਂਦ ਬਾਰੇ ਸ਼ੱਕ ਪੈਦਾ ਕਰ ਸਕਦਾ ਹੈ। ਘੋਸ਼ਣਾ ਆਪਣੇ ਆਪ ਜਾਂ ਐਕਵਾਇਰ ਕਾਰਵਾਈਆਂ ਦੇ ਸ਼ਾਨਦਾਰ ਫੇਡਜ਼ ਬਾਰੇ। ਹਾਲਾਂਕਿ, ਇਹ ਸਾਡੇ ਸਾਹਮਣੇ ਕੇਸ ਵਿੱਚ ਸਥਿਤੀ ਨਹੀਂ ਹੈ। ਨਾ ਤਾਂ ਇਸ ਘੋਸ਼ਣਾ ਦੀ ਹੋਂਦ

Maya Singh and others v. State of Punjab and others
(R. N. Mittal, J.)

ਅਤੇ ਨਾ ਹੀ ਅਸਲੀਅਤ 'ਤੇ ਸਵਾਲ ਉਠਾਏ ਗਏ ਹਨ। ਇਹ ਨਾ ਤਾਂ ਦਾਅਵਾ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਹੈ ਜਾਂ ਦਿਖਾਇਆ ਗਿਆ ਹੈ, ਜਿਵੇਂ ਕਿ ਪਹਿਲਾਂ ਹੀ ਜ਼ਿਕਰ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਹੈ, ਕਿ ਇਸਦੇ ਲਈ ਨਿਰਧਾਰਤ ਸਮੇਂ ਦੀ ਮਿਆਦ ਦੇ ਅੰਦਰ ਕੋਈ ਘੋਸ਼ਣਾ ਨਹੀਂ ਕੀਤੀ ਗਈ ਸੀ। ਇਸ ਲਈ ਅਸੀਂ ਆਖਰੀ ਇਤਰਾਜ਼ ਨੂੰ ਵੀ ਰੱਦ ਕਰਦੇ ਹਾਂ।”

ਉਪਰੋਕਤ ਨਿਰੀਖਣਾਂ ਤੋਂ ਇਹ ਸਪੱਸ਼ਟ ਹੁੰਦਾ ਹੈ ਕਿ ਧਾਰਾ 41 ਅਧੀਨ ਮਨਜ਼ੂਰੀ ਦੀ ਮਿਤੀ ਅਤੇ ਧਾਰਾ 42 ਅਧੀਨ ਨੋਟੀਫਿਕੇਸ਼ਨ ਦੀ ਮਿਤੀ ਨੂੰ ਨਹੀਂ, ਦੀ ਧਾਰਾ 36 ਅਧੀਨ ਨੋਟੀਫਿਕੇਸ਼ਨ ਦੀ ਮਿਤੀ ਤੋਂ ਤਿੰਨ ਸਾਲਾਂ ਦੀ ਮਿਆਦ ਨਿਰਧਾਰਤ ਕਰਨ ਦੇ ਉਦੇਸ਼ ਲਈ ਧਿਆਨ ਵਿੱਚ ਰੱਖਿਆ ਜਾਣਾ ਚਾਹੀਦਾ ਹੈ। ਐਕਟ. ਅਨੁਸੂਚੀ ਦੀ ਧਾਰਾ 2 ਦੀ ਉਪ-ਧਾਰਾ (1) ਦੇ ਅਨੁਸਾਰ, ਐਕਟ ਦੀ ਧਾਰਾ 36 ਦੇ ਅਧੀਨ ਸੁਧਾਰ ਯੋਜਨਾ ਦੇ ਨੋਟਿਸ ਦੀ ਪਹਿਲੀ ਪ੍ਰਕਾਸ਼ਨ ਨੂੰ ਐਕਟ ਦੀ ਧਾਰਾ 4 ਅਧੀਨ ਨੋਟੀਫਿਕੇਸ਼ਨ ਮੰਨਿਆ ਜਾਵੇਗਾ। ਉਪਰੋਕਤ ਉਪ-ਧਾਰਾ ਦੇ ਸੰਦਰਭ ਵਿੱਚ ਧਾਰਾ 36 ਅਧੀਨ ਨੋਟੀਫਿਕੇਸ਼ਨ ਨੂੰ 1 ਮੰਨਿਆ ਜਾਵੇਗਾ (5 11 ਮਈ 1977 ਨੂੰ ਪ੍ਰਕਾਸ਼ਿਤ ਕੀਤਾ ਜਾਵੇਗਾ ਅਤੇ ਐਕਟ ਦੀ ਧਾਰਾ 4 ਅਧੀਨ ਨੋਟੀਫਿਕੇਸ਼ਨ ਦੇ ਸਬੰਧ ਵਿੱਚ ਘੋਸ਼ਣਾ 1 ਸਕੱਤਰ ਦੁਆਰਾ 9 ਮਈ ਨੂੰ ਦਿੱਤੀ ਗਈ ਹੈ। , 1977, ਜਦੋਂ ਉਸਨੇ ਇਸ 'ਤੇ ਦਸਤਖਤ ਕੀਤੇ। ਇਸ ਨਾਲ ਕੋਈ ਫਰਕ ਨਹੀਂ ਪੈਂਦਾ ਕਿ ਘੋਸ਼ਣਾ ਪੱਤਰ 18 ਦਿਨਾਂ ਦੇ ਅੰਤਰਾਲ ਤੋਂ ਬਾਅਦ ਗਜ਼ਟਿਡ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਸੀ। ਉਪਰੋਕਤ ਸਥਿਤੀਆਂ ਵਿੱਚ, ਘੋਸ਼ਣਾ ਸਮੇਂ ਦੇ ਅੰਦਰ ਮੰਨੀ ਜਾਵੇਗੀ।

(10) ਪਟੀਸ਼ਨਕਰਤਾਵਾਂ ਦੇ ਵਕੀਲ ਨੇ ਇਹ ਵੀ ਕਿਹਾ ਹੈ ਕਿ ਮਾਨਯੋਗ ਸੁਪਰੀਮ ਕੋਰਟ ਨੇ ਫੈਸਲੇ ਵਿੱਚ 1965 ਐਕਟ ਦੀ ਅਨੁਸੂਚੀ ਦੀ ਧਾਰਾ 2 ਦੀ ਉਪ ਧਾਰਾ (2) ਦਾ ਹਵਾਲਾ ਨਹੀਂ ਦਿੱਤਾ ਹੈ। ਉਨ੍ਹਾਂ ਅਨੁਸਾਰ ਕੇਸ ਦਾ ਫੈਸਲਾ ਕਰਦੇ ਸਮੇਂ ਉਪਰੋਕਤ ਧਾਰਾ ਸੁਪਰੀਮ ਕੋਰਟ ਦੇ ਨੋਟਿਸ ਵਿੱਚ ਨਹੀਂ ਸੀ ਅਤੇ ਇਸ ਲਈ ਉਪਰੋਕਤ ਟਿੱਪਣੀਆਂ ਕੀਤੀਆਂ ਗਈਆਂ ਹਨ। ਮੈਂ ਵਿਦਵਾਨ ਵਕੀਲ ਦੀ ਦਲੀਲ ਨਾਲ ਸਹਿਮਤ ਨਹੀਂ ਹਾਂ। ਨਿਰਣੇ ਵਿੱਚ ਅਨੁਸੂਚੀ ਦੀ ਧਾਰਾ (2) ਦਾ ਕੋਈ ਜ਼ਿਕਰ ਨਾ ਹੋਣਾ ਇਹ ਨਹੀਂ ਦਰਸਾਉਂਦਾ ਹੈ ਕਿ ਇਸ ਨੂੰ ਉਨ੍ਹਾਂ ਦੇ ਮਾਲਕਾਂ ਦੁਆਰਾ ਧਿਆਨ ਵਿੱਚ ਨਹੀਂ ਲਿਆ ਗਿਆ ਸੀ। ਫੈਸਲੇ ਦੀ ਮਿਆਦ ਤੋਂ ਇਹ ਪ੍ਰਤੀਤ ਹੁੰਦਾ ਹੈ ਕਿ ਧਾਰਾ ਉਨ੍ਹਾਂ ਦੇ ਨੋਟਿਸ ਦੇ ਅੰਦਰ ਸੀ। ਇਸ ਤੋਂ ਇਲਾਵਾ, ਫੈਸਲੇ ਵਿੱਚ ਇਲਾਹਾਬਾਦ ਹਾਈ ਕੋਰਟ ਦੇ ਵਿਦਵਾਨ ਜੱਜਾਂ ਦੁਆਰਾ ਉਪਰੋਕਤ ਧਾਰਾ ਦਾ ਹਵਾਲਾ ਦਿੱਤਾ ਗਿਆ ਹੈ ਜਿਸ ਦੇ ਵਿਰੁੱਧ ਸੁਪਰੀਮ ਕੋਰਟ ਦੁਆਰਾ ਅਪੀਲ ਦੀ ਸੁਣਵਾਈ ਕੀਤੀ ਜਾ ਰਹੀ ਸੀ (ਦੇਖੋ ਖਾਦਿਮ ਹੁਸੈਨ ਬਨਾਮ ਯੂਪੀ ਰਾਜ, ਲਖਨਊ ਅਤੇ ਹੋਰ (5) ਸਿੱਟੇ ਵਜੋਂ ਮੈਂ ਕੁਲਦੀਪ ਸਿੰਘ ਦੀ ਦਲੀਲ ਨੂੰ ਰੱਦ ਕਰਦਾ ਹਾਂ।

(11) ਹਰਬੰਸ ਕੌਰ ਦਾ ਕੇਸ (ਸੁਪਰਾ), ਜਿਸ 'ਤੇ ਸ੍ਰੀ ਕੁਲਦੀਪ ਸਿੰਘ ਨੇ ਭਰੋਸਾ ਰੱਖਿਆ

Maya Singh and others v. State of Punjab and others
(R. N. Mittal, J.)

ਹੈ, ਵੱਖਰਾ ਹੈ। ਉਸ ਕੇਸ ਵਿੱਚ ਧਾਰਾ 42 ਅਧੀਨ ਘੋਸ਼ਣਾ ਐਕਟ ਦੀ ਧਾਰਾ 36 ਅਧੀਨ ਨੋਟੀਫਿਕੇਸ਼ਨ ਦੇ ਅੱਠ ਸਾਲਾਂ ਬਾਅਦ ਕੀਤੀ ਗਈ ਸੀ। ਜਿਸ ਮਿਤੀ ਨੂੰ ਧਾਰਾ 41 ਦੇ ਤਹਿਤ ਲੋੜੀਂਦੀ ਪ੍ਰਵਾਨਗੀ ਦਿੱਤੀ ਗਈ ਸੀ, ਉਸ ਦਾ ਹਵਾਲਾ ਨਹੀਂ ਦਿੱਤਾ ਗਿਆ ਸੀ, ਅਤੇ ਬੈਂਚ ਦੁਆਰਾ ਵਿਚਾਰਿਆ ਗਿਆ ਸੀ। ਇਸ ਤਰ੍ਹਾਂ ਉਪਰੋਕਤ ਕੇਸ ਦੇ ਤੱਥ ਮੌਜੂਦਾ ਕੇਸ ਨਾਲੋਂ ਵੱਖਰੇ ਹਨ। ਨਾਗਪੁਰ ਇੰਪ੍ਰੂਵਮੈਂਟ ਟਰੱਸਟ ਅਤੇ ਇੱਕ ਹੋਰ ਬਨਾਮ ਵਿੱਠਲ ਰਾਓ ਅਤੇ ਹੋਰਾਂ, (6), ਜਿਸਦਾ ਹਵਾਲਾ ਸ਼੍ਰੀ ਕੁਲਦੀਪ ਸਿੰਘ ਦੁਆਰਾ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਹੈ, ਦੇ ਤੱਥ ਵੀ ਵੱਖਰੇ ਹਨ। ਮੇਰੇ ਖਿਆਲ ਵਿੱਚ ਇਹਨਾਂ ਵਿੱਚ ਅਨੁਪਾਤ ਮੌਜੂਦਾ ਕੇਸ ਦੇ ਤੱਥਾਂ ਉੱਤੇ ਲਾਗੂ ਨਹੀਂ ਹੁੰਦਾ।)

ਏਆਈਆਰ 1973 ਇਲਾਹਾਬਾਦ 132.

(12) ਪਟੀਸ਼ਨਕਰਤਾਵਾਂ ਦੇ ਵਕੀਲ ਨੇ ਅਗਲੀ ਦਲੀਲ ਦਿੱਤੀ ਕਿ ਪਟੀਸ਼ਨਕਰਤਾਵਾਂ ਨੂੰ ਬਦਲਵੇਂ ਪਲਾਟ ਮੁਹੱਈਆ ਨਹੀਂ ਕਰਵਾਏ ਗਏ ਹਨ ਜੋ ਟਰੱਸਟ ਦੇਣ ਲਈ ਪਾਬੰਦ ਸੀ। ਟਰੱਸਟ ਦੇ ਸਲਾਹਕਾਰ ਸ਼੍ਰੀ ਮੰਤੋਵਾਲ ਨੇ ਇਹ ਵਾਅਦਾ ਕੀਤਾ ਹੈ ਕਿ ਟਰੱਸਟ ਪਟੀਸ਼ਨਕਰਤਾਵਾਂ ਨੂੰ ਐਕਟ ਦੇ ਤਹਿਤ ਸਥਾਨਕ ਤੌਰ 'ਤੇ ਵਿਸਥਾਪਿਤ ਵਿਅਕਤੀਆਂ ਵਜੋਂ ਬਦਲਵੀਂ ਰਿਹਾਇਸ਼ ਦੀ ਅਲਾਟਮੈਂਟ ਦੀ ਬੇਨਤੀ 'ਤੇ ਵਿਚਾਰ ਕਰੇਗਾ। ਉਪਰੋਕਤ ਵਚਨਬੱਧਤਾ ਦੇ ਮੱਦੇਨਜ਼ਰ ਇਸ ਵਿਵਾਦ ਵਿੱਚ ਜਾਣਾ ਜ਼ਰੂਰੀ ਨਹੀਂ ਹੈ।

(13) ਉੱਤਰਦਾਤਾ ਲਈ ਸਿੱਖਿਅਤ ਵਕੀਲ ਦੀ ਪੂਰੀ ਨਿਰਪੱਖਤਾ ਵਿੱਚ, ਉਹਨਾਂ ਦੇ ਇੱਕ ਹੋਰ ਵਿਵਾਦ ਨੂੰ ਦੇਖਿਆ ਜਾ ਸਕਦਾ ਹੈ। ਉਨ੍ਹਾਂ ਨੇ ਦਲੀਲ ਦਿੱਤੀ ਹੈ ਕਿ ਐਕਟ ਦੀ ਧਾਰਾ 101 ਦੀ ਉਪ-ਧਾਰਾ (1) ਦੀ ਧਾਰਾ (ਈ) ਇਹ ਪ੍ਰਦਾਨ ਕਰਦੀ ਹੈ: ਕਿ ਐਕਟ ਦੇ ਅਧੀਨ ਕੀਤੇ ਗਏ ਕਿਸੇ ਵੀ ਕੰਮ ਜਾਂ ਕਾਰਵਾਈ ਨੂੰ ਗਲਤੀ, ਨੁਕਸ ਜਾਂ ਬੇਨਿਯਮੀ ਦੇ ਆਧਾਰ 'ਤੇ ਸਵਾਲ ਨਹੀਂ ਕੀਤਾ ਜਾਵੇਗਾ ਕੇਸ. ਉਹ ਦਲੀਲ ਦਿੰਦੇ ਹਨ ਕਿ ਮੌਜੂਦਾ ਕੇਸ ਵਿੱਚ ਪਟੀਸ਼ਨਕਰਤਾਵਾਂ ਦੇ ਇਤਰਾਜ਼ ਉਪਰੋਕਤ ਧਾਰਾ ਵਿੱਚ ਸ਼ਾਮਲ ਹਨ ਅਤੇ, ਇਸ ਲਈ, ਰਿੱਟ ਖਾਰਜ ਕੀਤੇ ਜਾਣ ਦੇ ਯੋਗ ਹੈ। ਇਸ ਤੱਥ ਦੇ ਮੱਦੇਨਜ਼ਰ ਕਿ ਮੈਂ ਪਹਿਲਾਂ ਹੀ ਮੰਨਿਆ ਹੈ ਕਿ ਇਹ ਸਕੀਮ ਵੈਧ ਹੈ, ਇਸ ਵਿਵਾਦ ਵਿੱਚ ਜਾਣ ਦੀ ਲੋੜ ਨਹੀਂ ਹੈ,

(14) ਉਪਰੋਕਤ ਕਾਰਨਾਂ ਕਰਕੇ, ਰਿੱਟ ਪਟੀਸ਼ਨ ਅਸਫਲ ਹੋ ਜਾਂਦੀ ਹੈ ਅਤੇ ਖਾਰਜ ਹੋ ਜਾਂਦੀ ਹੈ। ਪਰਿਸਥਿਤੀਆਂ ਵਿੱਚ Cf ਕੇਸ ਵਿੱਚ ਮੈਂ, ਹਾਲਾਂਕਿ, ਲਾਗਤਾਂ ਬਾਰੇ ਕੋਈ ਆਦੇਸ਼ ਨਹੀਂ ਦਿੰਦਾ ਹਾਂ।

Maya Singh and others v. State of Punjab and others
(R. N. Mittal, J.)

(6) AIR 1973 SC 689.

ਐਨ. ਕੇ. ਐਸ

ਡਿਸਕਲੇਮਰ:- ਸਥਾਨਕ ਭਾਸ਼ਾ ਵਿੱਚ ਅਨੁਵਾਦ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਨਿਰਣਾ ਕੇਵਲ ਮੁਕੱਦਮੇਬਾਜ਼ਾਂ ਲਈ ਉਹਨਾਂ ਦੀ ਆਪਣੀ ਭਾਸ਼ਾ ਵਿੱਚ ਸਮਝਣ ਤੱਕ ਹੀ ਸੀਮਤ ਹੈ ਅਤੇ ਇਸਦਾ ਕਿਸੇ ਹੋਰ ਉਦੇਸ਼ ਲਈ ਇਸਤੇਮਾਲ ਨਹੀਂ ਕੀਤਾ ਜਾ ਸਕਦਾ। ਸਾਰੇ ਵਿਹਾਰਕ ਅਤੇ ਅਧਿਕਾਰਤ ਮੰਤਵਾਂ ਲਈ, ਨਿਆਂ ਨਿਰਣੇ ਦਾ ਅੰਗਰੇਜ਼ੀ ਸੰਸਕਰਣ-ਪ੍ਰਮਾਣਿਕ ਹੋਵੇਗਾ ਅਤੇ ਅਮਲ ਲਾਗੂ ਕਰਨ ਲਈ ਇਸ ਨੂੰ ਤਰਜੀਹ ਦਿੱਤੀ ਜਾਵੇਗੀ।

ਡੋਲਮਿਨ